

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 52

Vydána dne 11. října 1961

Cena 40 haléřů

OBSAH:

109. Zákon Slovenské národní rady o muzeích a galeriích

110. Zákon Slovenské národní rady, kterým se mění zákon Slovenské národní rady o jednacím a pracovním řádu Slovenské národní rady

109

ZÁKON

Slovenské národní rady

ze dne 28. září 1961

o muzeích a galeriích

Slovenská národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

(1) Muzea a galerie, jejichž sbírky tvoří podstatnou součást našeho kulturního bohatství, mají důležité dokumentační, vědecké, umělecké a kulturně politické poslání. Významným kulturně politickým úkolem muzeí a galerií je zejména dokladat vysokou kulturní úroveň našeho lidu, jeho zápasy o národní svěbytnost, historickou sounáležitost našich bratrských národů, jejich společné třídní i politické boje a úspěchy socialistické výstavby.

(2) Účelem tohoto zákona je zajistit, aby sbírky muzeí a galerií byly zachovány a doplňovány, odborně spravovány a aby se účelně využívaly pro další vzdělávání našeho lidu v duchu vědeckého světového názoru, československého socialistického vlastenectví, k obohacování jeho estetického cítění a podněcování k tvořivé práci při vytváření mate-

riálních a duchovních hodnot vyspělé socialistické společnosti a k jejímu přechodu ke komunismu.

§ 2

Muzea a galerie

Muzea a galerie jsou ústavy, které na základě průzkumu, popřípadě vědeckého výzkumu plánovitě shromažďují, odborně spravují a vědeckými metodami zpracovávají sbírky hmotného dokladového materiálu o vývoji přírody a společnosti, o umělecké tvorbě nebo jiné tvořivé lidské činnosti a využívají těchto sbírek ke kulturní a osvětové činnosti.

§ 3

Úkoly muzeí a galerií

(1) Muzea plní své osvětové poslání, přispívají k rozvoji vědy a techniky a účinně napomáhají kulturnímu a hospodářskému rozvoji tím, že svými vlastními prostředky, zejména využitím sbírek v expozicích a na výstavách, přednáškami, publikační a jinou činností

- a) objasňují zákonitosti vývoje přírody a společnosti nebo jednotlivých druhů tvořivé lidské činnosti a tak přispívají k výchově občanů v duchu vědeckého světového názoru,
- b) podílejí se na zvyšování všeobecného i odborného vzdělání občanů, popularizují výsledky vědecké práce svého oboru a propagují úkoly výstavby socialismu,
- c) pečují na základě soustavného poznávání své oblasti o rozvoj vlastivědné práce; názorným objasňováním a zdůrazňováním pokrokových tradic upevňují socialistické vlastenectví a proletářský internacionalismus.

(²) Galerie plní své kulturně výchovné poslání a přispívají k rozvoji vědy a umění tím, že formou stálých expozic, krátkodobých a putovních výstav, přednáškami, besedami, prostřednictvím odborných i populárních publikací, katalogů a podobně

- a) seznamují s díly výtvarného umění pracující a mládež, prohlubují jejich znalosti o slovenském uměleckém dědictví, upozorňují zejména na pokrokové tradice našeho uměleckého vývoje, čímž obohacují estetické citění a upevňují socialistické vlastenectví našeho lidu,
- b) objasňují zákonitosti vývoje umělecké tvorby a podílejí se na zvyšování kulturní úrovně občanů,
- c) aktivně působí na rozvoj socialistické umělecké tvorby.

(³) Muzea a galerie vytvářejí nezbytné předpoklady pro svou osvětovou a kulturně výchovnou činnost zejména tím, že

- a) provádějí soustavný průzkum, popřípadě vědecký výzkum ve svých oborech,
- b) muzea soustavně sbírají doklady o vývoji přírody a společnosti a o socialistické výstavbě s příslušnou dokumentací,
- c) galerie soustřeďují ve svých sbírkách významná díla výtvarného umění, zejména současného,
- d) odborně, popřípadě vědecky, zpracovávají své sbírky a výsledky zveřejňují,
- e) odborně uchovávají, konzervují a restauroují sbírky (předměty muzejní a galerijní hodnoty) a vedou jejich evidenci.

(⁴) Muzea a galerie vyvíjejí svou vědeckou, osvětovou a kulturně výchovnou činnost ve spolupráci s ústavy akademií věd, vysokými školami, ostatními muzei a galeriemi, archívy a jinými institucemi, společenskými organizacemi a za pomoci dobrovolných spolupracovníků.

§ 4

Druhy muzeí a galerií

(¹) Podle své působnosti jsou muzea vlastivědná a specializovaná; galerie všeobecného typu a specializované.

(²) Vlastivědná muzea provádějí komplexní výzkum a dokumentaci vývoje přírody a společnosti svého obvodu. Specializovaná muzea vyvíjejí činnost v jednom, popřípadě několika oborech vědy a techniky.

(³) Galerie všeobecného typu soustřeďují umělecká díla starého i současného umění. Specializované galerie se zaměřují na časově nebo tematicky ohraničený úsek umělecké tvorby, na tvorbu nejvýznačnějších uměleckých osobností nebo na určitou techniku umění.

§ 5

Slovenské národní muzeum, Muzeum Slovenského národního povstání, Technické muzeum a Slovenská národní galerie

(¹) Slovenské národní muzeum, Muzeum Slovenského národního povstání a Technické muzeum jsou muzea, kterým patří vzhledem k jejich významu pro naši vědu, kulturu a historii přední místo v našem muzejnictví. Ve veškeré své činnosti úzce spolupracují s ústavami s celostátní působností, zejména s Národním museem v Praze. Ve své působnosti jsou ústředím vědecké a metodické muzejní práce. Totéž postavení má Slovenská národní galerie, která ve své činnosti úzce spolupracuje zejména s Národní galerií v Praze.

(²) Slovenské národní muzeum vzniká sloučením Slovenského národního muzea v Martině a Slovenského muzea v Bratislavě jako středisko hmotné dokumentace historického vývoje Slovenska, národních snah a pokrokových tradic slovenského lidu, jakož i úspěchů socialistické výstavby.

§ 6

Krajská síť muzeí a galerií

(¹) Muzea a galerie v kraji tvoří krajskou síť. Střediskem muzejní a vlastivědné práce v kraji je muzeum určené krajským národním výborem, které plní ve své působnosti i vědeckovýzkumné úkoly a poskytuje odbornou a metodickou pomoc všem muzeím krajské sítě. Krajské národní výbory rovněž určí galerie, které jsou střediskem vědecko-odborné a metodické činnosti na úseku galerií.

[²] Obvod působnosti pro jednotlivá muzea a galerie, jakož i shrnou oblast muzeí určí v rámci krajské sítě krajský národní výbor v dohodě s příslušnými národními výbory; při specializovaných muzeích a galeriích, jejichž působnost přesahuje obvod krajského národního výboru, vyžádá si též vyjádření komise Slovenské národní rady pro školství a kulturu.

§ 7

Památníky

Krajskou síť muzeí a galerií doplňují památníky, které se jako zařízení místních (městských) národních výborů za pomoci muzeí a galerií starají o uchování a využívání památek na význačné události nebo osobnosti a vyvíjejí především kulturně výchovnou a osvětovou činnost.

§ 8

Zřizování a zrušování muzeí a galerií

[¹] Muzea a galerie celoslovenského významu zřizuje předsednictvo Slovenské národní rady na návrh komise Slovenské národní rady pro školství a kulturu. Ostatní muzea a galerie zřizují místní a městské národní výbory v rámci plánu krajské sítě.

[²] Ustanovení odstavce 1 platí obdobně pro zrušování muzeí a galerií.

§ 9

Řízení muzeí a galerií

[¹] Slovenské národní muzeum, Muzeum Slovenského národního povstání a Slovenskou národní galerii řídí podle směrnic Slovenské národní rady a jejího předsednictva komise Slovenské národní rady pro školství a kulturu.

[²] Předsednictvo Slovenské národní rady určí, která další muzea a galerie celoslovenského významu budou ústředně řízena a která komise Slovenské národní rady je bude řídit.

[³] Ostatní muzea a galerie, jakož i památníky řídí místní nebo městské národní výbory (dále jen „muzea a galerie ve správě národních výborů“).

[⁴] Komise Slovenské národní rady pro školství a kulturu vydá pokyny k zajištění řízení muzeí a galerií podle jednotných zásad; zajišťuje dále odbornou a metodickou pomoc muzeím a galeriím ve správě národních výborů prostřednictvím ústředně řízených muzeí a galerií.

[⁵] Orgán, který muzeum nebo galerii řídí, vydá statut nebo organizační řád, kterým se po-

drobně určí rozsah působnosti, úkoly, organizace a způsob hospodaření muzea a galerie. K vydání organizačního řádu muzeí a galerií ve správě národních výborů je třeba souhlasu krajského národního výboru.

§ 10

Poradní orgány

Iniciativním a poradním orgánem komise Slovenské národní rady pro školství a kulturu pro otázky řízení muzeí a galerií je Slovenská rada pro muzea a galerie. Funkce předsedy a členů je čestná.

§ 11

Pracovníci muzeí a galerií

[¹] Pracovníci muzeí a galerií musí mít pro výkon své funkce potřebnou politickou a odbornou kvalifikaci.

[²] Muzea a galerie vytvářejí a organizují aktivity dobrovolných pracovníků, kteří muzeím a galeriím pomáhají při plnění jejich úkolů, zejména při rozvíjení vlastivědné práce, osvětové a kulturně výchovné činnosti.

§ 12

Sbírky muzeí a galerií

[¹] Ochrana sbírek muzeí a galerií jako souborů hmotných dokladů vědecké nebo umělecké hodnoty je veřejným zájmem.

[²] Sbírky muzeí a galerií se rozmnožují nákupem, výměnou, dary, odkazy a převodem předmětů dokladové hodnoty státními socialistickými organizacemi, sbírky muzeí též vlastní výzkumnou a sběratelskou činností.

[³] Zcizení, vyřazení, přeřazení, převod a výměna sbírek i jednotlivých sbírkových předmětů se může provést jen se souhlasem příslušného řídicího orgánu, který si při zcizení vyžádá vyjádření Slovenské rady pro muzea a galerie.

[⁴] Pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak, platí o sbírkách předpisy o správě národního majetku.

§ 13

Vývoz předmětů muzejní a galerijní hodnoty

[¹] Předměty muzejní a galerijní hodnoty smí být vyvezeny do ciziny jen se svolením předsednictva Slovenské národní rady; právo udělovat souhlas k vývozu předmětů muzejní a galerijní hodnoty může předsednictvo Slovenské národní rady přenést na pověřence Slovenské národní rady pro školství a kulturu a na krajské národní výbory.

(²) Předsednictvo Slovenské národní rady vydá po vyjádření zúčastněných ústředních úřadů a orgánů podrobnější pokyny o vývozu předmětů muzejní a galerijní hodnoty do ciziny. Obecné předpisy o povolování vývozu zůstávají nedotčeny.

§ 14

Předměty v užívání muzeí a galerií

Muzea a galerie mohou užívat předměty muzejní a galerijní hodnoty nebo jejich soubory, jež jsou buď majetkem jiných organizací nebo osob.

§ 15

Budovy muzeí a galerií

Orgány, které muzea a galerie řídí, zajišťují, aby muzea a galerie byly umístěny v budovách (místnostech) přiměřených úkolům muzeí a galerií, jejich významu a hodnotě sbírek. Budovy (místnosti) muzeí nebo galerií ve správě národních výborů

mohou být odňaty jejich účelu a takové muzeum, galerii nebo jejich část je možno přemístit jen se souhlasem krajského národního výboru.

Závěrečná ustanovení

§ 16

Tento zákon se nevztahuje

- a) na muzea společenských organizací,
- b) na sbírky, stálé výstavy a vzorkovny hospodářských a rozpočtových organizací.

§ 17

Zrušuje se zákon č. 24/1948 Sb. SNR, o Slovenské národní galerii, a zákon č. 12/1949 Sb. SNR, o postátnění Slovenského národního muzea v Turčianském Svätém Martině a Slovenského muzea v Bratislavě.

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Strechaj v. r.

110

ZÁKON

Slovenské národní rady

ze dne 28. září 1961,

kterým se mění zákon Slovenské národní rady o jednacím a pracovním řádu Slovenské národní rady

Slovenská národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon Slovenské národní rady č. 113/1960 Sb., o jednacím a pracovním řádu Slovenské národní rady, se mění takto:

V § 47 odst. 1 se vypouštějí slova:

„odbor Slovenské národní rady pro státní kontrolu,“

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej předsednictvo Slovenské národní rady.

Strechaj v. r.